

Grusomt grinagtigt

Thalias Tjenere lader børn opdrage børn og sætter knivskarpt lys på de fascistiske elementer i 'Den Store Bastian'

ANMELDELSE

Theatret Thalias Tjenere: Den Store Bastian. Dramatisering af den engelske billedbog. Iscenesættelse: Andrew Kim. Scenografi: TJEK. Musik: Loz Kaye. Medvirkende: Linda Fallentin, Anna Panduro, Brian Samsboe, Stephan Vernier. Aldersgruppe: Fra 5 år og op. Set september 2007. www.thalia1.dk

Det kan man da ikke! Opføre 'Den Store Bastian' som teater for børn ned til fem år. Er nutidens antiautoritære forkælelse gået så vidt, at børneteateret må træde til med anderledes probate midler og rollemodeller?

Ingen af delene. Den klassiske, engelske billedbog er godt nok en magtpædagogisk gys af de aller værste. Men med et frækt greb vender Thalias Tjenere opdragernes våben mod dem selv, og resultatet er grusomt grinagtigt. Uden skånsel sætter den ordløse forestilling knivskarpt lys på de fascistiske elementer i den slags autoritære opdragelse, som Den Store Bastian er garant for. Generationer har lyttet til de 'opbyggelige' beretninger om, hvordan uartige børn bliver gode og artige. Skrækslagne barneøjne har stirret på billedbogens rædselsfuldt uhyggelige tegninger, der langt overgår nutidens voldelige computerspil, og aldrig glemte dem.

I forhold til originalerne er

Skuespillerne i 'Den store Bastian' har så udtrykfulde bevægelser, at de store dukkehoveder også virker levende. Foto: Thalias Tjenere

tegningerne i den kolossale bog, der snildt udgør scenografien, stærkt modereret. Alligevel når den nye, såkaldte 'fejlfortolkning' langt videre end sit forlæg. Perspektivet i en opdragelse, hvor alt der er en smule anderledes, skal fjernes og passes ind, er ubehageligt

genkendeligt fra disse års værdikamp. Men det virkelige grumme er, at forestillingen lader børn lege voksne.

Hurtiggående komik

Der går en direkte linje fra de artige børns ondskabsfuldt hånende afretning af de uartige i forestillingen og til moderne mobning.

Med kuglerunde kæmpehoveder direkte på skuldrene hjuler de medvirkende rundt som klonede voksne i knæbukser, skjorte og slips. Alle er programmeret efter samme skabelon i rollen som rethaveriske, hårdts-

lående dukke, der uddeler smily'er. Eller de kryber sammen i gråd, mens saksene flyver mod hår, negle og suttetommelen. Kuede og angste, så det skær i hjertet. Mimikken er låst fast. Men de medvirkendes knaldgode, vitale pantomime er så storslået og præcis i udtrykket, at følelserne forplanter sig til dukkeansigterne og de vidtåbne øjne. Faktisk opleves det – lidt småuhygge – som om de bevæger sig!

Hos en voksen sidder lederne fra forestillingen lige så fast på nethinden som barndommens streg-

tynde Mads, der dør af kræsenhed. Nu er han flomfedef med vommen hængende ud under skjorten, og det er ikke en voksen Store Bastian, men børn, der vupti! flår sulet af ham og tvangsfodrer ham med grøntsager. Det er ondt, så det vil noget, og pigerne er værst. Men det er også

Iscenesættelsen og de medvirkende holder balancen med en hurtiggående, grotesk komik, der når ud til et udendørs publikum. Men som også undgår at gøre spillet mere sørgeligt, end et barn måske kan bære.

Randi K. Pedersen

Mesterlig kassetænkning

Udtryksfuldt dukkespil og dygtige dukkeførere gør 'Kasse-Madsen' til en stor oplevelse

ANMELDELSE

Teater Refleksion: Kasse-Madsen. Instruktion: Espen Dekko. Scenografi og dukkemager: Marian Aagaard. Komponist: Max Bering. Lysdesign: Jesper Hasseltoft. Medvirkende: Bjarne Sandborg, Louise Danckert og Stine Lundgaard. Aldersgruppe: 5-10 år og voksne. Set september 2007. www.refleksion.dk

Tidens kulturpolitiske establishment tror tilsyneladende, at stort teater er godt teater. Især de store provinsbyer kappes om at præsentere udstyrsvulmende, event efterlignende musikforestillinger. De skulle meget hellere sætte en forestilling som 'Kasse-Madsen' på repertoire. Der må kunne blive til rigtig mange opførelser for de samme penge. Mens publikum – ikke mindst de voksne – kunne opleve teater, når det er allermest intenst, magisk

og morsomt og handler om store ting i livet...

Ganske vist er Madsen en lillebitte, beskeden dukke-mand i beige-brun arbejdskittel. Men den ordløse historie om ham er rammet ind af et formidabelt smukt og finurligt lysshow. Musikken er forførende flot, og stemningsfuld, ren poesi med klaver og cello. Og selvom forestillingen ikke byder på elektrisk boogie, så er der masse af drønskægt hoppende og dansende pibestilkeben.

Hele molevitten styres med forrygende sikker timing af de tre, dygtige dukkeførere, mens Kasse-Madsen hurtigt bliver flere numre større. Den pertentlige ordensmand bliver også stadig mere selvbevidst i sin omgang med kasserne.

Truende adfærd

De er der ikke i begyndelsen, hvor det er nemt for ham at holde styr på sig

selv og sit alene-liv. Men pludselig en dag dukker kasserne op i hans liv og vender op og ned på alting. Kasser i alle mulige og umulige størrelser og fac-

ner, der fiser og farer rundt på scenen, ryger op af gulvet og forsvinder igen. Kasser, der skræmmer ham og kasser, som han, Kasse-Madsen, kan skræmme.

Det er urkomisk, når nogle af kasserne i samlet trop pludselig piler af sted på tynde ben. Det er også dybt rørende, når en lille, enlig kasse giver sig til at lyse,

Både i stor og i mini-lille størrelse er Kasse-Madsen en betagende personlighed. Foto: Jan Rüz

hengivent lænet op ad Madsen. Men Kasse-Madsen opdager også, at det kan have omkostninger at være sammen med andre. Ikke nok med, at de bringer rod i hans velordnede tilværelse. De største kasser kan også finde på at udvise truende adfærd, når Madsen viser sig fra sin mindre behagelige side og er prikken.

Han må fire på fordringerne, må han. Hvilket ikke er så let, når man er vant til at være alene og bestemme det hele selv. Men alligevel overgiver Kasse-Madsen sig lidt efter lidt. Han siger det ikke med ord – af gode grunde.

Det er det udtryksfulde dukkespil, der viser Kasses-Madsens mesterligt meningsfulde kassetænkning. At når det hele gøres op, er det trods alt sjovest at have nogen at dele livet med.

Randi K. Pedersen